

Västanbladet

Medlemsblad för föreningen

GöteborgsRegionens Släktforskare

Årgång 38

2021

Nr 4

God Jul och Gott Nytt År
från
GöteborgsRegionens Släktforskare

Innehållsförteckning nr 4 2021

- 3 Ordförandes ord
Lisbet Rodin
- 4 Händer på GRS under våren
- 5 En vild Galt 1856
Pelle Räf
- Släktforskar dagarna 2021**
- 6 Referat: Peter Sjölund
Pernilla Kjellqvist
- 8 Ted Rosvall
Gun Löfblad
- 9 Maria Lembring
Gun Löfblad
- 11 Rikard Erlandsson
Elisabeth Åhrman
- 13 Anna-Lena Hultman
Gun Löfblad
- 15 Carl Henric Carlsson
Agneta Wernqvist
- 17 Slakten Argorander m.fl
LarsOlof Lööf
- 21 Bygga broar mellan föreningarna
Gun Löfblad
- 26 Vad andra skriver om, landet runt
Gunilla Brolund

GöteborgsRegionens Släktforskare

Erik Dahlbergsgatan 36 B, 411 26 Göteborg
Öppet må, ons., tors., 10.00–14.00
Övrigt öppet se hemsidan

Ring alltid först och kolla bemanning
samt lediga forskarplatser
Tel. 031-13 12 26
e-post: grsbg@gmail.com
Hemsida: www.genealogigbg.se
PlusGiro 24 23 85-3
Swish 123 216 32 44
Organisationsnummer 857204-7564

GöteborgsRegionens Släktforskare

MEDLEMSFÖRENING I SVERIGES SLÄKTFORSKARFÖRBUND Styrelse

Ordf.	Lisbet Rodin lirodin@hotmail.com
Vice ordf.	LarsOlof Lööf larsolof.loof@gmail.com
Kassör	Eva von Brömsen kassor.grs@gmail.com
Sekreterare	Ethel Åslund ethel.aslund@gmail.com
Ledamot	Gunilla Brolund gunilla.brolund@gmail.com
Ledamot	Barbro Majjgren qpm@telia.com
Ledamot	Anders Brännstedt anders.brannstedt@gmail.com
Ledamot	Lilian Kristensson lilian.kristensson@gmail.com
Suppleant	Lennart Staberg lennartstaberg@gmail.com
Suppleant	Ethel Åslund ethel.aslund@gmail.com
Suppleant	Elisabeth Trässwall etrasswall@gmail.com

Västanbladet

Redaktionsgruppen: Lisbet Rodin,
Gun Löfblad, LarsOlof Lööf
Västanbladet ingår i medlemsavgiften
250:-/år och utkommer årligen med fyra nr.

Ansvarig utgivare: Lisbet Rodin
Tidningsmakare: Christina Claeson
ch_claeson@hotmail.com
Tryckeri: Typografia Olsén AB

Omslagsbild: Julkortet har texten: God Jul
Önskas av Johansson Furuberg

Ordförandes ord

Så var det nu överståndet – Höstmötet.

Ena halvan av årsmötet med val av styrelse och beslut om budget.

Resten tar vi vid – ja just årsmötet.

Innevarande års redovisning och godkännande.

Vi hoppas att framtiden kan förenklas.

En ny vända med § 5 om firmatecknare, ett extra medlemsmöte i februari och slutligt beslut på årsmötet är bara vad som krävs. Sedan blir livet enklare. Vi tackar Barbro Majjgren och Anders Brännstedt som lämnar styrelsen och välkomnar Ann-Britt Edshag, Kaj Jensen, och Gun Löfblad nya i styrelsen,

LarsOlof Lööf omvald på två år och Ethel Åslund vald som ordinarie på två år. Vi ser fram emot ett spännande år, förhoppningsvis lite mer som vi är vana vid när det gäller att träffas, men också med nya friska idéer och krafter.

Vår nybildade Biblioteksgrupp har börjat sitt arbete. Eva Borgwall, Arja Hai-kara och Göran Långström har träffats och påbörjat en översyn av vårt bibliotek som är tämligen välfyllt. En gallring kan kanske behövas för att nytt skall få plats. Vi får väl se.

Och lite nytt till biblioteket fick föreningen vid Höstmötet. från Asperö kulturhistoriska förening, representerat av Bert Karlsson. Boken *Asperö hus, en bok om Asperö fastigheter och dess invånare* överlämnades som gåva. Ett stort tack för resultatet av 40 års forskning!

Föreningen har kommit igång med handledning på Stadsbiblioteket men det blev bara sex gånger i höst. Till våren blir det mer som vanligt – det brukar vara tolv tillfällen. Dessutom finns det önskemål om handledning på Kåken i Härlanda och endagskurs på Guldhedens bibliotek. Vill du vara med och handleda nybörjare är du hjärtligt välkommen att höra av dig till oss. Lite nytt är det i lokalen – vi håller på att möblera om och provar oss fram så sakteliga. Det är inte lätt när böcker datorer, forskare, handledare och fika skall samsas om samma lilla utrymme. Men finns det hjärterum så finns det stjärterum. Till våren hoppas vi, att det blir mer som vanligt.

Med en önskan om en God Jul och ett Gott Nytt år
Lisbet R

Händer på GRS under våren

Vi håller oss lite till innan vi lovar men detta är lite som vi HOPPAS kunna genomföra under vintern/våren. En del kurser kan, även om vi KAN träffas, komma att ske via Zoom på datorn. Datum och anmälningsformulär kommer på hemsidan och i mejl och om du INTE har mejl och vill få information om när något av nedanstående sker så hör av dig till lokalen – se sid 2.

Kurser

Nybörjarkurs i släktforskning
Fördjupningsföreläsningar i släktforskarämnen
DNA-painter för dig som är DNA-testad
DNA för nybörjare

Cirklar

Tolka rätt. Vi läser texter tillsammans och utgår från boken Tolka rätt.
Emigrantforska – vi läser Emigrantforska på nätet och försöker omsätta det i praktiken.

Annat smått och gott

Släktforskningens dagar 26-27 februari på Stadsbiblioteket
Släktforskarbåten till Fredrikshamn – troligen början av april
– tema ännu inte klart

Bussresa i maj? Men då måste coronan flugit sin kos....

DNA- bara för att det är kul andra lördagen i månaden

Släktforskarträff via Zoom varannan vecka med start i slutet av januari

Asperö hus, en bok om Asperö fastigheter och dess invånare

Finns nu i GRS'bibliotek om du vill bläddra

En vild Galt 1856

Av Pelle Räf

Liten skröna publicerad i Körsbärsblomman 37(2020):nr 4 s13:

Härom hösten kunde vi i lokalpressen läsa om en jägare utanför Velinga i Tidaholms-trakten, som under eftersök blivit svårt skadad av en vildsvinsgalt. I äldre tider måste man tydligen också räkna med att *tama* hushållsgrisar kunde vara farliga. Ty därom vittnar följande trista notis från Eggby i Mariestads Weckoblad 15/11 1856:

”Olyckshändelse har ofta wällats deraf att små barn lemnas ensamme, utan tillsyn, och nyß timat på ett uprörande sätt å torpet Swedjan i Eggby Socken, der en galtgris inträngt genom den wårdslöst tillslutade stugudörren och bitit samt till döds, på förfärligt sätt, sargat ett tvåårigt barn. Ett annat som war fem år hade räddat sig genom att taga tillflykt upp i en säng.”

Varnhems pastorats död- och begravningsbok verifierar delvis den tragiska händelsen:

”Inh[yses] Nils Petterssons Son, Pehr Johan, från Swea under St[ora] Foxerna”, dog 4/11 1856, född 12/11 1854. Tyvärr är dock dödsorsaker inte bara den hösten snålt antecknade av den präst eller eventuellt klockare i moderförsamlingen som noterade dödsfall i pastoratet.

Efter vissa besvär kan man hitta de olyckliga föräldrarna i Eggbys hushörslängder från 1850-talet. De var båda födda i Kinne-Kleva, torparen Nils Pettersson (1801-1873) och hans hustru Katarina Olofsdotter (1816-1866). Gifte sig gjorde de i januari 1851 och bodde först inhyses i Fiskartorpet under Höjentorp. Där hade Katarina fött deras *förste* son 3/11 1850 (uå) som döptes till Per Johan, men som dog efter en knapp månad 30/11. Deras andra barn blev också en son. Han döptes till Olaus i juli 1852. Det var alltså han som enligt veckobladet klarade sig undan galtattacken genom att fly upp i en trolig översäng.

Detta skedde förvisso i torpet Svedjan (uttal: *Svea*) under Bredegården i Stora Foxerna, dit Nils Pettersson flyttat med sin familj efter några år i Fiskartorpet. Även i Svea betecknas de inhyses och fader Nils dessutom bräcklig, eftersom han var ”ofärdig i venstra armen”.

Emellertid, om vi tycker att föräldrarna var slarviga, som i november 1856 inte stängde dörren noga efter sig, när de lämnade torpstugan för att förslagsvis utträta dagsverken, blir vi kanske något vänligare inställda mot dem, när vi finner att de i januari 1858 envist lät döpa en son till Per Johan en *tredje* gång, ett lindebarn som bara blev tio dagar gammalt.

Av marginellt presshistoriskt intresse torde vara att konstatera att notisen om den av galten ihjälbitne tvååriga Per Johan förekom i inte mindre än sexton andra dagstidningar fram till 13 december 1856, primärt och sekundärt klippt ur Mariestads Weckoblad. Ty den återgavs hart när ordagrant som i MW. De två nu sistnämnda norrländska avisorna skrev dock att det andra barnet var tre år äldre än det som dött, och inte fem år gammalt:

Aftonbladet, Nerikes nya Allahanda (Örebro) samt Tidning för Wenersborgs Stad och Län (19/11), Stockholms Dagblad (20/11), Folkets Röst (Sthlm), Göta (Vadstena), Nya Wermlandstidningen (Karlstad) och Skara Tidning (22/11), Bohusläns Tidning (Uddevalla 27/11),

Helsi (Söderhamn 28/11), Dalpilen (Falun) och Malmö Allehanda (29/11), Korrespondenten (Landskrona 2/12), Norrländska Korrespondenten (Sundsvall 3/12), Umebladet (6/12), samt Norden (Lule 13/12). Så kunde alltså en liten lokal nyhet spridas under mitten av 1800-talet i vårt land, bl. a tack vare nyligen etablerade elektriska telegraflinjer och enstaka järnvägar. Dessutom är detta bidrag till Körbärsblomman ett skrämmande exempel på den dåtida höga spädbarnsdödligheten. Dylik försakad av tamgris torde dock ha varit mycket sällsynt.

Vilken som knorr rekommenderar Martin Ragnars bok "Grisens historia" tryckt 2015 till alla som vill veta mer, för att inte säga allt om det (hus-)djur som Linné benämnde Sus scrofa, med undantag av valfläsk.

Referat från släktforskardagarna **Peter Sjölund: DNA-släktforskning revolutionerar polisens arbete med grova brott**

Peter Sjölund började sitt föredrag med att berätta om en fiskare som var ute och fiskade i en vattenreservoar i Oregon, USA 1963. Han fick upp ett bylte som visade sig innehålla kvarlevorna efter en liten pojke. Men man kunde inte finna vem det kunde vara. Så han blev begravd i en anonym grav. Till slut, tack vare släktforskning med hjälp av DNA och en fortfarande levande halvbroder, fick pojken ett namn.

Han hette Steven Alexander Crawford, "Stevie" f. 2/10 1960. Så nu har pojken fått en gravsten.

Nu får vi gå framåt i tiden till 19 oktober 2004 när dubbelmordet i Linköping skedde på Åsgatan strax före kl. 08.00 på morgon, då det fruktansvärda dubbelmordet skedde på Mohamad Ammouri 8 år och Anna-Lena Svensson 56 år. Man hade bra DNA-spår på mördaren men kunde ändå inte lösa det. Det skulle dröja fram till 2018 i USA när polisen ställde frågan "Kan man använda släktforskar-DNA för att hitta en mördare?". De har löst flera kalla fall sedan dess.

Så 2019 ställde den svenska polisen sig samma fråga. Peter kontaktade polisen och frågade om de vill ha hjälp. De tackade ja. Men det var en komplikation. I polisens DNA-tester analyseras endast 15 platser i DNA:t för att kunna avgöra om personen har lämnat spåret eller ej. För DNA-släktforskningen analyseras 750 000 platser.

Det krävdes lite förarbete innan Peter kunde sätta i gång sökandet efter mördaren. Ett nytt DNA-prov skulle extraheras fram och skickas in för analys.

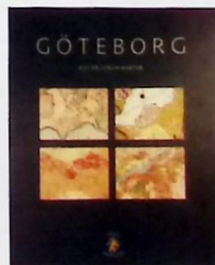
NYTT FRÅN GÖTEBORGS HEMBYGDSFÖRBUND

Gothenburg - 400 år genom kartor
Bläddra i den i föreningslokalen, köp den hos
Gothenburg Hembygdsförbund, Postgatan 4

Sen skulle analysen resultera i en matchningslista. Först då kunde Peter sätta i gång med sitt arbete. Till slut fann han två bröder som troligtvis mördare. Den ene brodern var mer sannolik, men man kartlade bägge. Det visade sig att mördaren hade levt i misär i dessa 16 åren och inte gjort så stort väsen av sig. Han dömdes till rättspsykiatri vård, eftersom han både då och nu är sjuk.

Det är endast FamilytreeDNA och GED-match som tillåter att polisen får använda det DNA som släktforskare har skickat in, men endast om den analyserade personen gett klartecken. Det polisen gjorde 2019 är i nuläget inte tillåtet här, men i USA. Regeringen har nu tillsatt en utredning om hur man ska se på en framtida användning. Den ska vara klar 2023. Peter hoppas att det blir tillåtet snabbare, särskilt för de anhörigas skull.

Pernilla Kjellqvist

Referat från släktforskar dagarna

Ted Rosvall: Mannen som försvann – Ett emigrantöde

Ted Rosvall berättade en intressant liten historia om släktforskning, där slumpen i kombination med idoghet spelade stor roll för lösningen. Det gällde en emigrant som försvann, troddes vara död men som återfanns långt om länge. Det var en bror, Karl Arvid Sandgren, i en stor syskonskara som beslöt sig att ge sig av från Falköpingstrakten till USA. Hans plan var att arbeta några år, tjäna pengar och sedan återvända hem och köpa sig en liten gård. Så hade hans far gjort i sin ungdom.

Den unge mannen höll kontakt med familjen därhemma, tills breven från honom en dag uteblev. Det sista brevet kom till Sverige 1937. Han svarade inte ens när man berättade att fadern dött och att släkten behövde hans fullmakt, för kunna skifta gården. Man fick efterlysa honom och när han inte hörts av på mer än tio år kunde syskonen dödförklara brodern. Men det satt en tagg i deras hjärtan; vad hade hänt?

På 1970-talet skulle Ted Rosvall fara till USA och besöka släktingar. Den yngsta brodern i syskonskaran hörde av sig till Ted för att be honom att fråga runt lite extra rörande deras bror. Ted kände familjen väl. De var både grannar och avlägsna släktingar. Väl i USA gjorde Ted som han lovat. I Minneapolis, staden där brodern "försvann", frågade Ted

på olika ställen, pratade med folk och myndigheter samt tittade i register och telefonkataloger. Han fann en man som förmodligen var brodern. Huset, där han bott 1937 och några år framåt, var ett slags ungarlsshotell, med mycket folk som flyttade in och ut. Någon kontakt lyckades Ted inte få.

Ytterligare några år framåt i tiden, var Ted återigen i USA, denna gång i Washington State och hälsade på en släkting. I en telefonkatalog där, fanns en person vars namn påminde om den försvunne broderns. Ted ringde telefonnumret upprepade gånger. Till slut svarade en man, som svarade att han var född i Sverige i Falköpingsområdet samma år som den försvunne brodern. Ted for till angiven adress och det visade sig att mannen var den försvunne Arvid. De fick god kontakt. Arvid berättade att myndigheterna av hälsoskäl hade

installerat en telefon till honom. Annars hade han inte haft någon. Ted och han kunde skriva ett vykort hem till släkten i Sverige. Det blev några års kontakt mellan syskonen innan Arvid dog.

Ted Rosvall kunde sammanfatta föredraget med de slumpartade händelser som ledde till att släktingarna fick kontakt; att Ted och brodern var i samma område, att Ted studerade

alla telefonkataloger som kom i hans väg, att brodern fått en telefon installerad, och så vidare.

Att Ted är en underbar berättare gjorde inte historien sämre.

Gun Löfblad

Referat från släktforskardagarna **Maria Lembring Släktmarkörer i rättsgenetiken – forskning och tillämpning**

Maria Lembring gav oss en inblick i möjligheterna att använda olika DNA-markörer i rättsgenetiken. Hon forskar på teknik för att analysera s.k. svåranalyserbart DNA; i gamla prover eller prover från naturkatastrofer och andra tuffa miljöer.

Sådana prover har ofta det gemensamt att DNA delvis är nedbrutet och/eller förekommer i begränsade mängder. Vanlig DNA-identifiering på kärn-DNA fungerar då oftast inte, utan det krävs förbättrad metodik. Maria tog exempel från attacken mot World Trade Center 2001 och från tsunamin 2004. Flera år efter dessa händelser hade många offer fortfarande inte identifierats. Främsta anledningen till detta var att DNA förstörts genom brand respektive genom fukt och värme. Vid tsunamin hade ungefär 75 % av offren i Thailand identifierats med hjälp av

andra metoder än DNA. Det var metoder som tandkort, fingeravtryck och yttre fysiska kännetecken.

Maria ingår i en forskargrupp vid Uppsala Universitet, som arbetar bl.a. på uppdrag av Nationellt Forensiskt Center, för att kunna utnyttja även släktmarkörer som idag inte används i samma utsträckning för att

identifiera omkomna människor; släktskapsmarkörer i Y-kromosom DNA och mitokondrie-DNA (mt-DNA). Genom att kunna kombinera olika tekniker inom DNA-analys med annan typ av släktskapsanalys, men också "fenotypning" utifrån troliga utseendedrag, hoppas man kunna komma vidare när det gäller att identifiera offren.

En bakgrund om analysteknik redovisades också för oss som inte är hemma på DNA-analysområdet; möjligheter att mångfaldiga DNA-sekvenser och få ut information, även i de fall DNA i proverna är skadat. En ständig metodutveckling sker på instrumentområdet och vad gäller analysteknik. Men man måste också klara svårigheterna i nuläget, som handlar om att utvärdera resultaten med hjälp av jämförelsedata för populationerna. För i takt med att analystekniken utvecklas behöver även databaser uppdateras med synkroniserade data - framtagna med samma nya teknik.

Här önskade Maria få kontakt med släktforskare som är villiga att bidra med Y-DNA och mt-DNA. I dagsläget finns alldeles för få data i de populationsdatabaser man använder. Ett projekt som man hoppas kunna starta behöver "DNA-bidrag" från släktforskare. Projektet liksom förutsättningarna för deltagande beskrivs på www.sweczepopproj.com. Den viktiga delen i projektet gäller att bygga upp populationsdatabaser med ny teknik.

För att kunna identifiera offer för brott och naturkatastrofer och andra på individnivå, där DNA-materialet delvis brutits ner, kan en kombination av olika DNA-tekniker och annan forensisk teknik ge den information som behövs. Maria visade ett intressant exempel på hur man hade arbetat med de kvarlevor, med delvis nedbrutet DNA, som man hittat under golvet i domkyrkan i Frauenburg i Polen. Just där hade Nikolas Kopernikus haft sitt altare. Man misstänkte därför att kvarlevorna kom från denne välkände polske astronom. (1473-1543).

Det fanns ett målat porträtt, som indikerade att Kopernikus hade bruna ögon och även visade på en sned och "bruten" näsa. Utifrån det funna kraniet kunde man göra en forensisk fantombild att jämföra med porträttet. DNA ur tänder och ben analyserades på Y-DNA vilket indikerade ett ursprung i Polen, med haplogrupsmatcher i Tyskland och Danmark. En SNP för "HERCZ-genen" som indikerar ögonfärg, pekade dock på att ögonen var blå. Med enbart dessa resultat fanns indicier för att man hittat Kopernikus kvarlevor, men det var inget vattentätt bevis.

På Uppsala Universitet fanns dock en kalender, som varit i Kopernikus ägo. I denna återfanns några hårstrån som DNA-analyserades och indikerade blå ögon. Mt-DNA i dessa hårstrån, visade sig vara detsamma som i ben och tänder hos kvarlevorna i Frauenburg. Tillsammans gav allt detta upp-

lysningar som med stor sannolikhet kunde identifiera kvarlevorna som Kopernikus. Det ledde till att han kunde begravas i kyrkan med sitt eget namn på gravstenen, 467 år efter att han dött.

På liknande sätt hoppas man kunna arbeta med att identifiera kvarlevor från offer med svåranalyserat DNA mer rutinmässigt.

Gun Löfblad

Referat från släktforskar dagarna **Rikard Erlandsson - Vad DNA inte kan säga om din släkt**

Under släktforskar dagarna i september fick jag stifta en för mig ny bekantskap, Rikard Erlandsson. Rikard började släktforska redan 1974 då han var i tonåren, på landsarkiven i Härnösand och i Östersund, där han bodde vid den tidpunkten. Från början var det med hjälp av tunga kyrkböcker. Lite senare blev det biblioteksbesök i Kista, där man då kunde titta på mikrofilmade kyrkböcker i stället, efter att han hade flyttat tillbaka till Sundbyberg där han var född.

Hans anfäder kommer från södra, mellersta och norra Sverige. Så småningom läste han kemi och började 1986 på Karolinska Institutet. 1996 doktorerade han där i medicinsk vetenskap med en avhandling om kromosomala förändringar i njurcancer.

Som bioinformatiker på Kungliga Tekniska Högskolan har han sedan deltagit i uppbyggnaden av den första institutionen för klinisk DNA-sekvensering vid SciLifeLab i Solna.

Efter att ha flyttat tillbaka till Öster-

sund sammanfattade Rikard sina kunskaper om DNA i boken DNA – kunskapens källa, som utkom 2017. I boken konstaterar Rikard bland annat följande: Vi kan bestämma sannolikheten för olika sjukdomar. Man kan se om man har vissa egenskaper, men då handlar det om både arv och miljö. Då är det inte bara DNA som avgör.

Vi kan inte förutsäga en persons ögonfärg utifrån DNA, men vi kan gissa med 90 % säkerhet. Redan 5 - 6 generationer tillbaka finns förfäder som inte lämnat DNA till dig. 10 generationer tillbaka ärver du DNA från ca en tredjedel av alla möjliga.

DNA kan aldrig vara ett verktyg för att fastställa etnisk härkomst. Det beror på hur man gör analysen och vilka personer som bidrar med sitt DNA. Det beror också på hur de ingående grupperna är släkt med varandra och dessutom bidrar slummen. Det går inte att avgöra vilken stat en person kommer ifrån baserat på individens DNA.

Vid en analys där man plottat ut individer ur den svenska populationen med liknande DNA bredvid varandra kan man se att det möjligen finns två distinkta grupper som skiljer sig från varandra, en norrländsk och en sydsvensk population. Den sydsvenska, som är mer lik den kontinentala europeiska, och den norrländska, som är mer lik en finländsk population. Detta beror ju på hur vi har flyttat fram och tillbaka genom tiderna. Det är först när man tittar på stora populationer som vi kan säga någonting om hur dessa stora populationer/befolkningsgrupper är släkt med varandra. DNA säger aldrig något i sig själv utan måste alltid kombineras med annan information. Man får olika resultat när man ställer frågan på olika sätt.

Elisabeth Åhrman

Köp hos
GRS för
650 kr

Referat från släktforskardagarna I emigranternas spår – Anna- Lena Hultman

Anna-Lena Hultman lämnade i sitt föredrag värdefulla tips till oss som vill följa i emigranternas spår. Till-sammans med Ted Rosvall har hon skrivit en bok, som hon bedömer vara aktuell än idag. Budskapet var optimistiskt; det blir allt lättare att emigrantforska. Fler källor blir öppet sökbara på nätet.

Som vid all annan släktforskning, menade Anna-Lena, börjar arbetet på hemmaplan med intervjuer av släktingar som kan ha information, brev, foton m.m. Data från kyrkböckerna är också en bra grund; namn, födelse-datum, födelseort, tid för resa mm. från husförhålls- och flyttlängder.

Föredraget exemplifierades mycket instruktivt genom att följa emigranten Emil från Istorp från det han lämnade Sverige tills han steg i land i USA och vidare tills han dog.

Källor man behöver ha tillgång till nämndes med tips om hur de bäst utnyttjas. Emiweb och Ancestry är vanliga och användbara, men kräver abonnemang.

Emiweb innehåller det som fanns på CD-skivan Emibas (som inte längre säljs). För Ancestry krävs fullt abonnemang (inte bara svensk information). Till dessa behövs dessutom en rad amerikanska databaser.

Resorna från Sverige till Nordamerika gick oftast över England med fartyg till olika amerikanska och kanadensiska hamnar. Många kom iland i New York, tidiga resenärer till Castle Garden och efter 1892 till Ellis Island.

Släktingars resor hittar man i passagerarlistor, till exempel hos Ancestry. Sådana listor finns nu även hos Arkiv Digital, under Registersök. De innehåller ofta kringuppgifter om slutdestination, vem man skulle till etc. Det underlättar ju sökning efter deras boendeorter.

Namn att söka på kan vara en knäckfråga. Svenska patronymikon byttes ofta mot något mer amerikanskt. Men inledningsvis användes de och en sökning ger ofta tusentals personer med samma namn. Även de svenska födelseorterna är ofta förvanskade.

Ett knep är att söka på en medresenär med ett mindre vanligt släktnamn, som är lättare att hitta .

De svensk-lutherska kyrkornas arkiv i USA ger ofta upplysningar. De följde gamla svenska rutiner med husförhör och kyrkböcker. Här kan man söka på namn, födelseår, och födelseort i Sverige. Det är en fördel, för ofta stämmer inte de gamla svenska namnen, framför allt inte stavningen.

Amerikanska källor som är särskilt användbara är folkräkningarna, Census. 1890 års räkning försvann tyvärr i en brand. 1950 års räkning planeras komma i april nästa år.

Andra amerikanska källor är ansökningarna om medborgarskap, mönstringskort för första och andra världskriget ("överåriga" personer). Socialförsäkringsdatabaser kan ge en del, men erfarenhet visar att det är svårt att hitta folk före 1960-70 talet. Släkträd på nätet kan också ge information, men här gäller källkritik! Många felaktigheter publiceras i släkträden. "Findagrave.com" kan med lite tur visa uppgifter om släktingar och var de begravts, inkl. bild på gravstenen. Anna-Lena själv är väldigt förtjust i tidningsarkiven. Minnesota Historical Society (mnhs.org) och Kungliga Bibliotekets arkiv (kb.se) kan utnyttjas utan kostnad. Det finns också ett antal betalsajter att leta i: "genealogybank.com", "newspapers.com" och "newspaperarchive.com". Här kan man hitta nästan vad som helst om amerikanerna, men populärast är kanske att söka

efter dödsrunor (obituaries). Med lite tur kan de berätta mycket om släktingens liv inkl. uppgifter om fru och barn. Ju mer i nutid man söker, desto mer går att finna genom direkt googling, inkl. dödsrunor. Telefonkatalogen (whitepages.com) kan ge adresser och telefonnummer. "InstantCheck-Mate" är en källa som tidigare kunde sökas i även från vårt land. Möjlighet har nu begränsats för att bara amerikaner ska ha tillgång, vilket en del lärt sig kringgå. Slutligen får man inte glömma Facebook.

Anna-Lena avslutade med en historia från en tidning som fascinerat henne. Tre svenska små syskon gav sig ensamma iväg till Nordamerika och hade vinkats av vid Falköpings station. Det äldsta barnet var 7 (eller 9) år, och de skulle till Iowa där en farbror skulle ta emot dem. Adresslappar var fastsydda på kläderna, men de hade bara biljett till New York. Hur skulle de ta sig till Iowa? Anna-Lena kunde följa den lilla syskongruppen och återfann dem, inte i Iowa men i Rhode Island. De hade tagits om hand av andra medpassagerare och fått följa dem till deras slutdestination, där emigranter från Falköping oftast hamnade. Anna-Lena fann att modern med ytterligare något syskon rest efter barnen. De hade alla återförenats i Rhode Island där de sen levde sina liv. Detta kunde hon följa i de olika databaserna.

Gun Löfblad

Referat från släktforskardagarna

Carl Henric Carlsson – Judarnas historia i Göteborg och dess betydelse för stadens utveckling

När staden Göteborg grundades 1621 hade man hoppats att staden skulle berikas av inflyttade sefardiska judar, som fått Amsterdam att blomstra genom sin affärsskicklighet. Men Gustaf II Adolfs rikskansler Axel Oxenstierna motsatte sig detta förslag med kraft, då endast den sanna lutherska läran skulle följas i landet. Det skulle dröja ända till 1770-talet innan den judiska bosättningen i landet satte igång. I "Judereglementet 1782" fanns det flera regler, som styrde de nyinflyttades liv.

T.ex. tilläts bosättning i tre städer Stockholm, Göteborg och Norrköping. Judarna fick inte bli ämbets- eller riksdagsmän. De fick ägna sig åt gross- eller detaljhandel, men ej gårdfarihandel. De fick anlägga fabriker. De fick bara gifta sig med trosfränder. De första judarna i Göteborg var ganska fattiga. Men Lazarus Elias Magnus, inflyttad från Mecklenburg, grundade sockerbruk, snus- och tobaksfabrik.

Judarna spelade också en viktig roll i den framväxande textilindustrin under början av 1800-talet och omkring 400 personer fick fabriksarbete. Fram till 1838 tillämpades en traditionell "ortodox" judendom bland de inflyttade judarna. Den judiska begravningsplatsen i Göteborg hade anlagts 1792. Perioden 1838 – 1870 kallas för "Emancipationen".

1838 upphävdes "Judereglementet". Judarna fick fri bosättning i hela landet. Blandäktenskap tilläts. Statsanställning möjliggjorde tjänst som domare, läkare och civila ämbeten. 1866 gavs rösträtt till riksdagen. Judarna benämndes "svenskar av mosaisk trosbekännelse."

Dessa förändringar ogillades av många personer och hets mot denna folkgrupp och skrivelser med judefientliga åsikter förekom i tidningarna.

Under andra hälften av 1800-talet ökade den judiska befolkningen i staden. Man bekände sig nu till en reformerad liberal judendom. Många judar hade framträdande positioner inom bankväsendet och de var mecenater för olika kulturella verksamheter och byggnationer i staden. Flera blev medlemmar i stadsfullmäktige i staden.

Bland kända judar i staden var Carl Warburg, som var en känd professor i litteraturhistoria. På Nääs slott utanför Göteborg grundade Otto Salomon ett slöjdseminarium med välbesökta föreläsningar där. Paret Pontus och Mathilda Fürstenberg var konstsamlare och mecenater och deras konstsamling skänktes efter parets död till Göteborgs stad.

Under "Det moderna Sveriges framväxt" under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet tillkom en grupp av östjudar i staden. De var fattiga från början och inte så väl sedda av de väletablerade "gammeljudarna" i staden. De nya invandrarna hade en ortodox bakgrund. Många var först gårdfarihandlare, men avancerade till handelsmän.

En driftig man av östjudiskt ursprung grundade 1909 "Herman Turitz 15-öres Basar" i Göteborg.

1917 upphörde fri invandring till Sverige. Det blev mycket svårare för judar att bosätta sig här. Från 1933 var det restriktiv flyktingpolitik. Fortsatt antisemitism förekom, men Torgny Segerstedt, chefredaktör för Göteborgs Handel och Sjöfartstidning vände sig kraftigt mot detta.

11000-13000 judar beräknas ha kommit till Sverige i samband med andra världskrigets slut 1945. En del av de nyanlända flyktingarna fick arbete i textilindustrin i Borås.

Agneta Wernqvist

Konstiga ord som kan påträffas i äldre sjöhistoriska dokument

Polis: Försäkringsbrev, kanske i synnerhet (sjö)försäkringsbrev. Kunde tecknas som *stående polis*, *flytande polis* eller *sluten polis*.

Bilbrev: Utfärdat intyg för fartyg i utrikes sjöfart. Häri finns uppgifter om byggnadsort, byggnadsätt, mätetal mm. Ett slag certifikat.

Bodmeri: Lånehandling eller pantförskrivning av ett skepps last. Man kan alltså låna pengar på bodmeri. Obs: gick lasten förlorad försvann även skulden.

Påträffade av *LarsOlof Lööf*

Släkten Agorander mm

av LarsOlof Lööf

Inledning

Under 1700-talet kom många människor till Göteborg från främmande länder, de flesta med Svenska Ostindiska kompaniet (SOIC). Dramatiskt måste det ha varit när skeppet *Drottning Ulrica Eleonora* kom hem från resan 1733-35 som blev ett äventyr till Indiens östkust.

Hela den resan kom att kallas Porto Novo-affären. Eftersom många sjömän ombord blivit tagna tillfanga av engelsmännen och fransmännen blev den tvungen att hyra in lokalt folk för att överhuvudtaget kunna göra resan hem till Göteborg.

De indiska sjömännen måste ha väckt en del uppmärksamhet på Göteborgs gator. De satt också och åt och drack på stadens krogar och förorsakade en del utgifter för kompaniet. Två av dem är kända till namnet genom denna skuldsättning - Högbåtsmännen Abdersosa Sarray och Abduk Basa. Sarray avled i Göteborg och ligger förmodligen begravd på Djurgårdskyrkogården i Majorna.

Cupido, den senare Agorander

Gossen Cupido anlände till Göteborg ombord på SOICs skepp *Stockholms Slott* i aug. 1767. Kapten ombord på denna resa var Carl Gustav Ekeberg. Agorander hade då sällskap av den unge man som sedan kom att heta Philander och följde med Ekeberg

hem till Altomta i Uppland. Båda gossarna hade friköpts från holländarna i Batavia under utresan. Hur detta gick till finns ett par berättelser om. Torkel Stålmarck berättar på följande vis:

"... Men han hade på eget initiativ friköpt en gosse, härstammande från Pulo Nias utanför Sumatras västra kust, ur holländarnas slaveri. Nias hörde till de öar i regionen från vilken holländarna årligen hämtade tusentals slavar till Batavia.

Ytterligare två slavpojkar från samma ö friköptes på Ekebergs uppmaning av två av superkargörerna. Den ena av dessa var Anders Gadd, som ju avled innan man hunnit lämna Kanton.

Det var nu stor risk att den pojke som han hade köpt skulle auktioneras bort tillsammans med hans övriga kvarlåtenskap. Pojken betraktades tydligen fortfarande som en tillhörighet. När ryktet om det öde som hotade honom nådde besättningen på Stockholms Slott enades man strax om att samla ihop pengar inte bara för att köpa honom fri utan också till hans vidare uppehälle.

Som kontrast mot de svenska matrosernas ömsinhet berättar Sparrman i sin mycket känslolösa skildring av händelsen om holländarnas hårdhet ..."

Vad hände med Cupido? Efter Gadds död togs han tydligen väl om hand på skeppet och följde med hem till Majorna.

Han anlände alltså till Majorna hösten 1767 och om hans vidare öde kan vi läsa i Göteborgs Stifts herdaminne under Amiralitetsförsamlingens pastor Isak Sandahl (1736-96). Här skriver Skarstedt:

”S(andahl): hade 1768 fått på ett skepp en gosse, Cupido kallad, med villkor att göra honom till lutheran, som skedde, och han kallade honom i dopet Johan Gustaf Agorander.”

Sandahl tog sig an gossen och troligen bodde han också i hans hushåll de första åren i Göteborg; på Amiralitetsvarvets mark vid Göta älvs strand nedanför nuvarande Stigbergstorget. Agorander döptes i Amiralitetskyrkan vid pingsttiden 1768 enligt tillgängliga uppgifter i *Inrikes Tidningar* 1768-06-27.

Dopet finns livligt skildrat i tidningen. Mansfadrar var Schoutbynachten Lilja, Capten Lieutnanten Dubordieu, Handelsmannen Schytz, Superchargeurere Coopman och Valtinsson, Styrmännen Cardeli, Almroth, Pois och *Båtsmannen Alberg*.

De kvinnliga faddrarna var: Fru Amiralinnan och Grevinnan Taube, Fruarna Wessman och Dubordieu, Frökarna Wessman, Borgenstjerna och Raab, Mademoisellerna Forssell, Almroth och *hustru Alberg*.

Häri berättas också om att han var från ön Nias vid Sumatras västkust och att hans fattiga föräldrar sålt honom till holländarna.

Gossarna hade friköpts av superkargörerna Gadd och Valtinsson och kapten Ekeberg. Efter Gadds död hade därefter Cupido friköpts för 100 piastrar av officerare och besättningsmän på *Stockholms Slott*.

Underligt nog finns ingen uppgift om hans dop i församlingens dopbok. Agorander finns inte heller antecknad som inflyttad i församlingen. Men penninginsamlingen hade förhoppningsvis gett ett litet överskott så att Sandahl kunde räkna med en mindre inkomst under åren han vistades i predikanthemmet.

Första gången Agorander syns i de tillgängliga källorna är när inmönstringsrullan för skeppet *Adolph Fredric* upprättades den 13 dec. 1770. Hon avseglade sedan den 10 jan. följande år under Gabriel Ströms befäl och återkom till Göteborg i maj 1772.

Agorander mönstrade då som jungman ombord och anges som 13 år gammal och här noteras också rörande hans födelseort "*Ön Nias under - Sumatra*" och att hans hemvist var Göteborg.

Denna sjömansrulla är ganska nyupptäckt i forskningen kring Ostindiska kompaniet och manskapet finns inte

inlagt i den databas som finns vid landsarkivet i Göteborg.

I rullan för *Adolph Fredric* återfinns vi även högbåtsman Anders Ahlberg, 49 år gammal och ursprungligen från Ale härad norr om Göteborg. Ahlberg var också bosatt på Gamla Varvet och hade varit ombord på *Stockholms Slott* på resan 1765-67 då han första gången blev bekant med den senare Johan Gustaf Agorander. Ahlberg och hans hustru återfinns också bland dopvittnena 1768 i Amiralitetskyrkan.

Vid den här tiden var Sandahl ännu kvar som predikant i församlingen, som han lämnade 1774 för att bli kyrkoherde i Långaryd sn, Växjö stift.

Till Långaryd flyttade inte Agorander med utan han kvarstannade i Majorna, dock osäkert var han hade sin bostad före 1780. I Sandahl hade Agorander säkert en god läromästare. Sandahl får flera klagomål för brister i predikokonsten, men tycks ha ett stort intresse för förströelselitteratur och tycks därtill ha haft ett gott hjärta. I senare herdaminne för Göteborgs stift vittnas om att han var väldigt omtyckt i Långaryd.

Men eftersom Agorander gått till sjöss redan 1770 behövde han kanske inte någon stadigvarande bostadsort på landbacken. Med på Agoranders första resa som jungman 1771-72 var även högbåtsman Ahlberg som tycks

ha hållit ett faderligt öga på gossen från Nias.

Underligt nog kom Agorander alltså på sina resor till Kina segla ganska nära sin födelseplats. Agoranders nästa resa i SOICs tjänst gjorde han som Extra Constapels math på skeppet *Drottning Sophia Magdalena* 1777-78, nu återigen under kapten Ekebergs befäl.

I 1780 års mantalslängd för Majorna hittar vi Agorander (här kallad Agorander) ganska följdriktigt som sjöman boende hos Högbåtsman Anders Ahlberg (f ca 1717 d 1786 24/2 i Amiralitetsvarvsförs., Majorna) och dennes hustru Anna Maria Öhman (d 1789 19/5 i Amiralitetsvarvsförs., Majorna) på Gamla Varvet no 5 i Majorna.

Av bouppteckningen efter högbåtsman Ahlberg, som inlämnades till Sävédals häradsrätt sommaren efter dödsfallet, får vi reda på att makarna hade ett inbördes testamente och saknade närmare arvingar. De ägde också sin bostad på Gamla Varvet som bestod av "2ne nderrum och kök" värderat till 200 dlr.

Hemmet var också prydligt men sparsamt möblerat, bl.a. med 7 st Ostindiska tavlor, kistor, skåp och stolar; alltså en heminredning av praktisk typ – bl.a. hela 12 stolar ! Det fanns föremål av alla de slag inom kategorierna silver, koppar, tenn m.fl. Ganska mycket ostindiskt porslin fanns också i hemmet. Ett

litet överskott fanns när skulderna i boet reglerats. Allt vittnar om prydighet och skötsamhet.

Johannes Agoranders och hustrun Magd. Schiörlings äldsta dotter döptes sommaren 1785 i Amiralitetsvarvsförsamlingen i Majorna.

Dopvittnen vid detta tillfälle var Båtsman And. Ahlberg, Amiralitetspastor H. Sandberg, Studiosus Dan. Schiörling, Madame Anna M. Ahlberg, Madame Cath. Schiörling och Jungfru Maria H. Lundgren.

Pastor Sandberg var Sandahls efterträdare på varvet, studiosus Schiörling var fru Agoranders bror och madame Schiörling var hennes mor. Makarna Ahlberg markerar här platser som dopvittnen närmast som Agoranders föräldrar. Banden mellan Agorander och Ahlbergs är här fortsatt starka.

Sista gången (och enda gången efter 1780 skall tilläggas) Johannes Agorander (sic!) förekommer i mantalslängden för Älvsborgs Kungsladugård och är då skriven på Gamla Varvet hemma hos Ahlbergs i nr 5, är för året 1786, alltså efter att dottern döpts i den lokala kyrkan. Nu bor han där tillsammans med hustrun och den lilla dottern kan man förmoda.

Detta var alltså året efter att båtsman Ahlberg gått ur tiden nära 70-årig. Följande åren bor Anna Maria Ahlberg sjuklig med en piga kvar i huset.

Agurander avled i december 1790 i Maria församling i Stockholm. Han var då överskeppare, vilket är en titel inom flottan. Troligen hade han då återkommit efter att ha deltagit i den finska kampanjen mot ryska flottan.

Släktuppställning

Johan Gustaf (alias Cupido) Agorander f ca 1757 på ön Nias vid Sumatra d 1790 31/12 i Maria förs., Stockholm. Han skall ha kommit till Härnösand 1783 (enligt hfl Ala:3b, s. 376).

Kyrkoboken i Maria församling berättar om hans död:

"Öfv.skepparen Joh: Argulander, död d 31 af hetsig siuka, begr. d 6 Jan. gift i Hernösand". Ålder anges till 25 år. Gm Magdalena Schörling f 1753 d 1809, dotter till skeppare Peter S (f 1714 d 1795) och Catharina Salin (f 1722)

Barn:

Anna Catharina f 1785 29/7 i Amiralitetsvarvsförs., Majorna d 1862 18/4 i Sunne (S)

Gustafva Magdalena f 1786 5/10 i Härnösand. (Y)

Att det gick bra för Agoranders döttrar kan väl sägas bevisas av att en ättling till mannen från Nias är bland andra den svenske nobelpristagaren 1955 i fysiologi eller medicin Hugo Theorell (1903-1962).

Bygga broar mellan föreningarna

Av Gun Lövblad

Uddevalle släktforskare

Om föreningen

Föreningen Uddevalla Släktforskare bildades 1983 och är en ideell förening som är öppen för alla som är intresserade av släkt och hembygdsforskning. Vi träffas vid medlemsmöten med föredrag om intressanta ämnen, gör studiebesök och deltar i andra föreningars arrangemang. Som medlem får du hjälp av erfarna släktforskare och tillgång till föreningens material i vår lokal i södra Uddevalla. Vi ger ut ett eget medlemsblad *Uddevalla-Bladet* två gånger om året. Detta sänds ut till samtliga medlemmar och vi "byter" med andra föreningar över hela landet. Redaktör och ansvarig utgivare är Solveig Lyckberg.

Lokalen

Vår lokal finns på Parkgatan 8 i södra Uddevalla. Där finns datorer, kopiator-,litteratur och mycket annat som kan vara till hjälp i släktforskningen. I lokalen finns även internet med tillgång till Arkiv Digital och Riksarkivet SVAR samt demoversioner av registreringsprogrammen Disgen och Min Släkt. Dessutom finns tidskriftshyllor med tidningar från ett flertal släktforskarföreningar. Bland det underlag som finns i vårt arkiv och i våra lokaler vill vi särskilt nämna Sotenäs Personhistoriska förenings rekonstruktion av brunna

kyrkoböcker samt register över anställda på Uddevalla Tändsticksfabrik och Kampenhofs Bomullsspinneri samt databaserna Sveriges befolkning och Sveriges dödbok.

Biblioteket

I Uddevalla stadsbibliotek har vi några gånger under våren resp. hösten öppet hus för nybörjare och andra som vill ha forskarhjälp. Där finns forskningsmaterial för församlingarna i Uddevalla kommun samt litteratur om och kartor över Bohuslän.

Lite mer om oss

I lokalen finns ett stort antal pärmar med släktutredningar, bouppteckningar, mantalslängder och information om gårdar mm. Det är material som skänkts av gamla medlemmar. Mycket handlar om Kville och omgivande bygd, en hel del om Orust men inte så mycket om Uddevalla. Det finns även en samling av litteratur om Uddevalla, Orust, övriga Bohuslän och lite om angränsande bygder.

Vi har "Öppet hus" i vår lokal tisdagar under "höstterminen" och "vårterminen". För närvarande behöver man anmäla sig till ordföranden. Planer finns på att komma igång med tematräffar av olika slag beroende på intresse mm. För närvarande har vi DNA-träffar där vi utbyter erfarenheter och lär av varann en gång i veckan.

Kontakt med föreningen

Ordförande

Gösta Andersson
gostaan@gmail.com

Vice ordf/webmaster

Bengt Lind
lind.bengt@telia.com

Kassör

Ulrika Ekberg
ulrika.ekberg@hotmail.com

Sekr. Anne-Kristin Bergström
anne.kristin.bergstrom@gmail.com

Redaktör Solveig Lyckberg
solveiglyckberg720@gmail.com

Lokal Parkgatan 8

Hemsida

www.uaslektforskare.se

Epost

webmaster@uaslektforskare.se

Sällskapet Strömstierna i Lysekil

Om Sällskapet Strömstierna

Föreningen Sällskapet Strömstierna i Lysekil har till ändamål att samla utövare av lokal- och personforskning i första hand inom nuvarande Lysekils kommun, samt att främja deras verksamhet. Vi har ingen egen föreningslokal, men samarbetar med Lysekils Stadsbibliotek som har en välutrustad släktforskningshörna.

Föreningens namn är kopplat till Olof Knape, adlad Strömstierna, som år 1715 blir Lysekils förste private ägare (under svensk tid). Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund. Verksamhetsberättelser med bilagor från år 2009 finns tillgängliga

på föreningens hemsida. På hemsidan finns både gamla foton och gamla kartor. De regelbundna nyhetsbrevens finns också tillgängliga på hemsidan. Föreningen har även startat en Facebook-grupp.

Släktforskning

Sällskapet Strömstierna har sedan starten gjort avskrifter av Lysekils Husförhörlängder 1834-1898 (alla delar) och Lysekils Församlingsböcker 1898-1945 (delar som berör Gamlestan) samt ett antal av mantalslängderna för Lysekil från år 1720 till 1838 samt 1941. Även merparten av Lysekils Fastighetsböcker, Avdelningarna A, B och C, samt Lysekils Fastighetsbok 1928-1945 (delar som berör Gamlestan) är avskrivna.

Föreningen har i Lysekil regelbundet haft Öppet Hus för släktforskare. Vi har även genomfört flera kurser i släktforskning samt med olika föredrag deltagit i Släktforskningens Dag. Föreningen har på olika sätt fram till 2020 assisterat eller gjort släktutredningar till 193 privatpersoner/familjer med kopplingar till Lysekil. År 2017 introducerade vi DNA i släktforskningen.

Lokalhistoria

Sällskapet Strömstierna har sedan starten skrivit av ett stort antal böcker och dokument som berör Lysekils historia, det vill säga vi har gjort böckerna digitalt sökbara. Det gäller litteratur skriven av bland annat Nils W. Granqvist, Göthe Grusell, Ernst

Hörman, Knuth Hansson, Claes Krantz, Nils Lindbergh, Fritz Lüscher, och Johan Pettersson samt Lysekils Arbetskommun. Dessutom har vi skrivit av Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll från år 1903 till 1950 (utom för åren 1913-1917, 1938, 1946). Därutöver har vi gjort avskrifter som berör Lysekil ur olika tidningar, bl.a. Uddevalla Weckoblad, Bohus Läns Tidning, Bohusläningen, Kuriren, Lysekilsposten, Skärgården och Stenarbetaren.

Under de gångna åren har vi dessutom samlat fotografier på och även kartor över Lysekil. Bland fotografierna vill jag i namnordning nämna Ragnar Bergman, Alvar Clevfors, Carl Curman, Hugo Hallgren och Malcolm Jacobsson.

Dessa avskrifter och foton har utgjort underlag till ett Lysekils Kalendarium som sträcker sig från Lysekils äldsta tid år 1543 fram till dags dato. Ur detta Kalendarium har vi sedan 2019 sänt ut 23 stycken Nyhetsbrev till våra medlemmar – vi har till idag kommit fram till år 1881. Lysekils Kalendarium har ett antal teman som rör de flesta verksamheter i samhället.

Lokalhistorisk samverkan

Sällskapet Strömstierna har inom Lysekils kommun under åren på olika sätt samverkat med Lysekils kommun, Vikarvet Kulturhistoriskt Sällskap, Lyse Hembygdsförening, Stångenäs Hembygdsförening, Skaftö Hembygdsförening och Gille

samt Lysekils Fotoklubb. Samverkan inom Lysekil har även skett med bland annat PRO, Aktiva Seniorer, Odd Fellows och SPF Gullmaren.

Sällskapet Strömstierna har utanför Lysekil under åren samverkat med Bohusläns Museum och Bohusläns Föreningsarkiv i Uddevalla, Kungshamnns Hembygdsförening, Sotenäs Personhistoriska förening, Uddevalla släktforskare, Trollhättans släktforskare och Öckeröarnas släktforskare.

Kontakt med föreningen

Ordförande:

Per Stenros

Perstenros@gmail.com

Hemsida:

<http://www.sallskapetstromstierna.se/>

Sotenäs Personhistoriska förening

Om Sotenäs Personhistoriska Förening

Släktforskarföreningen är inriktad på socknarna i nuvarande Sotenäs kommun. Föreningen har en hemsida och har ett antal återkommande aktiviteter för medlemmarna.

Arkiv

Arkivet för föreningen finns i Bovallstrands församlingshem. Man har öppet för besök några gånger per månad, vilket framgår av hemsidan. I arkivet finns det underlag som rekonstruerats efter brand 1898 i Tossene prästgård, då mycket av den gamla kyrkobokföringen förstördes.

Att rekonstruera förlorat material är en viktig uppgift för lokala föreningar. Vid branden i Tossene prästgård förstördes huvuddelen av kyrkoarkivet, vilket avsevärt försvårade släktforskning i socknen. Det var ett av de viktigaste syftena vid bildandet av föreningen år 1990.

Många personer har bidragit till att samla in material från källor som mantalslängder, husförhörlängder, länsräkenskaper och i någon mån från domböcker, SCB-utdrag. Det insamlade materialet omfattar tiden 1658-1897 för Tossene och Askums församlingar samt 1658-1830 för Bärfendal.

Genom att man utifrån kunde plocka ut en del handlingar som låg närmast fönstret kunde man rädda en del av Bärfendals böcker. Rekonstruerat material finns nu tillgängligt på Arkiv Digital.

En pågående forskningsuppgift för föreningen är projektet "Namn åt de döda". I nuläget gäller registrering av döda från åren 1830-1859, som ett komplement till Sveriges dödbok 1860-2016.

I arkivet i Bovallstrand finns också många lokalhistoriska böcker av intresse för släktforskare. En lista över skrifter finns på hemsidan. Då arkivet är öppet brukar det också finnas många kunniga släktforskare som kan bistå med tips till forskning om lokala släkter.

På släktforskardatorn i Bovallstrand finns ArkivDigital, Sveriges dödbok, Sveriges befolkning m.fl. register och databaser. Föreningen ställer gärna upp och hjälper till vid forskningen.

Kontakt med föreningen

Ordförande:

Barbro Marzelius Alm
Ordf@sotenasperson.se

Vice ordförande:

Hilding Jacobsson
hijac37@gamil.com

Sekreterare:

Åke Öster
ake.oster@sotenasperson.se

Hemsida:

<https://sotenasperson.se/>

KOLLA PÅ YOUTUBE OCH LÄR DIG MER OM SLÄKTFORSKNING!

På ArkivDigitals YouTube-kanal hittar du filmer där du kan få ny kunskap och lära dig mer ingående hur du använder det material som finns hos ArkivDigital. Några exempel på filmer:

- Lär dig bygga släktträd snabbt hos ArkivDigital
- Föreläsning om svenskamerikanska kyrkböcker
- Föreläsning om bouppteckningar och bouppteckningsregister
- Forska i sjömanshusens arkiv
- Att hitta det förbjudna eller lyckan att hitta en tjuv i släkten
- Fängelsearkiv hos ArkivDigital
- Släktforska på 1900- och 2000-talet
- Föreläsning om flygbilder hos ArkivDigital

Det finns även föreläsningar om hur du kommer i gång med din släktforskning hos ArkivDigital, hur du söker i ArkivDigitals olika register samt hur du bygger släktträd hos ArkivDigital.

Att titta på filmerna är gratis och du behöver inget ArkivDigital-abonnemang.

Prenumerera gärna på ArkivDigitals YouTube-kanal. Då får du aviseringar när nya filmer läggs upp.

Gör så här:

Googla 'YouTube' – sök 'ArkivDigital' – välj film – börja titta!

Saxat ur föreningens prenumerationer på kansliet:

Vad andra skriver om, landet runt

av Gunilla Brolund

GRS byter Västanbladet med ett 60-tal andra föreningars tidskrifter, där de tryckta tidningarna finns tillgängliga i GRS bibliotek, och de digitala finns sparade i en dator. Gunilla Brolund ger tips på några läsvärda artiklar i dessa. Skulle du vilja få läsa en kopia av någon särskilt artikel, så hör av dig till vår förening.

Borås Släktblad, Medlemsblad för Borås Släktforskare, **nr 132 september 2021**. *Peder Claesson* berättar historien hur han spårade en kvinnlig släkting och hennes emigration till USA – han ger många bra tips,

Diskulogen, Medlemstidning för föreningen DIS, **nr 134 oktober 2021**. Ibland har vi en släkting vars födelse-datum blivit fel och som sedan hänger kvar. *Eva Dahlberg* berättar om en sådan släkting och hur hon tog sig igenom problemen.

I en annan artikel ger *Anna Linder* exempel på de släkträd, som olika program kan hjälpa dig att rita upp i din dator, och vilka fördelar olika program ger – exempel på program är Exploring Family Trees, Canva och SmartDraw samt ytterligare ett dusintal.

Genos, Medlemstidning för Genealogiska Samfundet i Finland, **nr 3 2021**. De flesta artiklar i Genos är på finska, men i detta nummer finns ett par artiklar på svenska. *Martin Sunqvist* berättar om heraldik som historisk och genealogisk hjälpetenskap.

Hallandsfarares Information, Medlemsblad för Hallands Släktforskarförening, **nr 133 september 2021**, där *Sven-Arne Svensson* berättar historien om Papperspålle – en legendarisk sydhalländsk tjuv. En fördel av att ha lagbrytare i familjen är att om de sattes i fängelse så fotograferades många av dem, det är oftast enda chansen att få tag på ett foto av den dömde.

Inlandet, Medlemstidning för Inlands Släktforskarförening, **nr 2 oktober 2021**. *Anette Tuores* berättar den sorgliga historien om det äkta paret Alexander och Johanna från Kareby, som först förlorade tre av sina fyra barn i sjukdomar, och därefter fick se – inför sina ögon – hur enda kvarvarande barnet krossades av en åkare och avled.

Extra information om olyckan fick skribenten genom att läsa tidningar från tiden – en bra källa för mer detaljerad information från slutet av 1800-talet och framåt.

KGF-Nytt, Medlemstidning för Kronobergs Genealogiska Förening, **nr 154 september 2021**. Släktforskare

med fordonsregistret uppmanar oss *Inge Nilsson*. Gå in på <https://riksarkivet.se/fordonregister>, där du hittar *Utdrag ur fordonsregistret*. Registret omfattar åren 1907 till 1972. I en annan artikel visar *Leif Thegle* hur mycket man kan hitta även i tämliga moderna domböcker, i en intressant artikel om den fattiga änkan *Johanna Svensson*, som gick till domstol (där hon år 1930 för övrigt vann) om rätten att friköpa mark.

Mimers Brunn, Arkeologi Etnologi & Historia i Västra Götaland, **nr 5 2021**. Här kan vi läsa om "Djävulen i dalsländsk folktrö", en både roande och fascinerande berättelse, skriven av *Linnea Klingström*.

Släktforskaren, medlemstidning för Helsingfors Släktforskare, **nr 2 2021**. *Alexandra Ramsey* berättar om konsten att tyda gamla handstilar. Det finns nu alltmer hjälp att hämta på internet. Ett exempel är www.tydatext.se. Där finns mycket att hämta, bland annat "Läshjälpen" där du kan mata in de bokstäver du lyckats tyda och skriver en asterisk (*) för de du inte kunnat tyda, så får du förslag på passande ord, namn, titel eller Ortsnamn.

Södertälje-Probanden, Organ för Södertälje Släktforskarförening, **nr 218 september 2021**.

Det är inte bara i våra dagar som en pandemi kan rasa. *Anna-Britta Magnusson* skildrar den stora koleraepidemien som härjade i Sverige 1834.

Värmlandsanor, Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening, **nr 3 september 2021**. *Lars-Erik Westlund* berättar om dödsdomar och avrättningar för trolldom i Värmland.

ÖckeröÖarna, Medlemstidning för Öckerööarnas Släktforskarförening, **nr 2 2021**. *Mats Altby* berättar livligt och roande om artilleristen och arbetaren *Alfred Andreasson Rask* (1860-1893), i en artikel illustrerad med bilder från gamla vykort och utdrag ur kyrkböckerna.

ÖGT-Lövet, Medlemsblad för Östgöta Genealogiska Förening, **nr 146 september 2021**. "Hur kunde det gå så illa?" *Anita Hjelte-Björklund* skildrar en studie i brott inom en Linköpingsfamilj.

Har du gamla CD
som du inte kan använda
till din nya dator?

GRS har en CD-läsare och
du kan komma och föra
över själv.

Den bokas precis som en
datorplats.

Posttidning B

Avsändare:
GöteborgsRegionens
Släktforskare
Erik Dahlbergsgatan 36 B
411 26 Göteborg

Släktforskningens dagar i Göteborg

26 - 27 februari 2022

GMA:10105

Bild från Carlotta: [Haga Nygata 24](#), [Husargatan 16](#)

Årets huvudtema är Släktplatser

- platser som betytt något för dig och din släkt

GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK

Götaplatsen 3

Lördag och söndag 11.00 - 16.00

**Utställare och föreläsningar
Produktpresentationer**

Fri entré

GöteborgsRegionens Släktforskare, Göteborgs Hembygdsförbund och DIS-väst i samarbete
med Göteborgs Stadsbibliotek och Studieförbundet Vuxenskolan